

Sagsnr. 05-0801-1335

Genopslag: Bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet

Som led i aftale om udmøntning af SSA-reserven 2023-2026 på sundhedsområdet er der afsat 12,8 mio. kr. til initiativet om *Bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet*. Initiativet er den del af *Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed*.

Puljen er en videreførelse, og der vil i udmøntningen af puljen blive lagt særlig vægt at videreføre projekter, som blev støttet med midler fra satspuljen på sundhedsområdet for 2019-2022, men der kan også søges til nye projekter.

Sundhedsstyrelsen inviterer hermed civilsamfundsorganisationer, evt. i samarbejde med kommuner og regioner, til at ansøge om midler til projekter, som skal styrke inddragelsen af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende.

Der blev ved første puljeopslag fra juni 2023 ikke ansøgt om det fulde beløb og Sundhedsstyrelsen genopslår derfor puljen. Fem projekter har modtaget tilsagn om støtte. Der åbnes nu op for endnu en ansøgningsrunde af de resterende 3.824.653 kr.

Ansøgningsfrist **d. 14. november 2023**

Baggrund

Gennem de senere år, er der kommet større fokus på de pårørende til mennesker med psykiske lidelser og generelt fokus på brugerinddragelse. På trods af dette, viser tal, baseret på data fra den Landsdækkende Undersøgelse af Patientoplevelser¹, at mellem 20-70% af de berørte pårørende fortsat oplever mindre eller ingen involvering, trods deres ønske herom. Forskningen viser, at pårørendeinddragelse er associeret med borgernes/patienternes oplevelser af forbedring samt en overordnet tilfredshed med behandling. Risikoen for fx tilbagefald og genindlæggelser kan reduceres² og behandling kan bedres, når pårørende inddrages i behandlingsforløb.

Pårørende kan derved udgøre en ressource i et behandlingsforløb, men det kan være en udfordring for de pårørende at agere som ressource, hvis ikke de medinddrages. Med inddragelse af de pårørende, kan der tilføjes en ressourceperson i behandlingsforløbet, både for de sundhedsfaglige behandlingspersoner, men også for borgeren/patienten, da pårørendes viden kan bidrage til samt være væsentlig for behandlingen. Ligeledes giver inddragelse af borgeren/patienten mulighed for, at denne aktivt involveres i eget forløb og får større indblik i og indflydelse på egen situation.

Brugerinddragelse på individuelt niveau sker ved, at brugeren bliver inddraget i eget forløb. Dette opnås gennem en vidensdeling mellem brugeren og fagpersonen, så brugernes præferencer, behov og kendskab til egen situation bliver afdækket. Inddragelse dækker også over brugerens mulighed for planlægning af og

---

¹ Svendsen, M.L., Ellegaard, T., Jeppesen, K.A. *et al.* Family involvement and patient-experienced improvement and satisfaction with care: a nationwide cross-sectional study in Danish psychiatric hospitals. *BMC Psychiatry* **21**, 190 (2021). <https://doi.org/10.1186/s12888-021-03179-1>

² Ashcroft K, Kim E, Elefant E, Benson C, Carter JA. Meta-Analysis of Caregiver-Directed Psychosocial Interventions for Schizophrenia. *Community Ment Health J.* 2018 Oct;54(7):983-991. doi: 10.1007/s10597-018-0289-x. Epub 2018 Jun 9. PMID: 29948624.

beslutninger om eget forløb samt mulighed for at kunne handle aktivt i forhold til behandling og håndtering af egen eller den pårørendes sygdom³.

Hver dag yder civilsamfundet med mange frivillige en stor forskel for mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende. De frivillige indsatser spænder bredt og kan have forskellige formål som eksempelvis sygdomsmestring, inklusion på uddannelse og arbejdsmarkedet, tilbagevenden til hverdagslivet eller tidlige og lette indsatser for særligt sårbare grupper og deres pårørende. Civilsamfundet er med til at skabe vigtige fællesskaber og personligt ansvar til gavn for både den enkelte og samfundet

Formål

Formålet med puljen er at styrke inddragelsen af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende. Puljen skal understøtte allerede eksisterende initiativer og/eller nye initiativer, som har til formål at bedre inddragelsen af mennesker med psykiske lidelser samt deres pårørende.

Krav til ansøgningen

Civilsamfundsorganisationer kan ansøge om midler til at brug for projekter, som skal styrke og bedre inddragelsen af borgere/patienter og deres pårørende.

Det er et krav, at ansøgningen beskriver følgende:

- Formålet med projektet
- Hvilke indsatser til bedre brugerinddragelse, som projektet omfatter
- Hvilken målgruppe projektet omfatter
- Hvordan det sikres, at indsatsen/indsatserne er med til at øge inddragelsen af mennesker med psykiske lidelser og/eller deres pårørende
- Hvordan projektet organiseres, herunder personalesammensætning og ledelsesmæssig forankring
- Eventuelt samarbejde med relevante aktører på området
- Målbare succeskriterier for projektet
- Hvordan indsatsen/indsatserne monitoreres i projektet, herunder hvordan der følges op på de opstillede succeskriterier
- Hvordan indsatsen/indsatserne forventes forankret efter projektperiodens afslutning
- Proces- og tidsplan for projektet

Afrapportering

Bevillingsmodtagere forpligter sig til løbende at afrapportere til Sundhedsstyrelsen, via årlige statusrapporter, gennem hele projektperioden samt at fremsende slutrapport ved projektets afslutning. Sundhedsstyrelsen vil, forud for hver statusrapportering, udsende en skabelon hertil.

Den afsluttende rapport skal vise følgende:

- Hvorvidt og hvorledes projektets formål er opnået
- Hvilken målgruppe har projektet omfattet
- I hvilken form, i hvilket regi, i hvilket omfang mv. projektet kan fortsætte efter projektperiodens afslutning.

---

³ [Definition af brugerinddragelse | Danske Patienter](#)

- Opfølgningen på de målbare succeskriterier.

Kriterier for udvælgelse af ansøgninger

Som udgangspunkt vil Sundhedsstyrelsen uddele midler til projekter, som ønsker at videreføre gode erfaringer, men puljen vil også kunne søges af civilsamfundsorganisationer til nye projekter, evt. i samarbejde med regioner og kommuner.

Såfremt Sundhedsstyrelsen modtager ansøgninger om tilskud for et beløb, der overstiger puljens midler, vil det være nødvendigt at foretage en prioritering blandt ansøgningerne. I tilfælde heraf, da vil Sundhedsstyrelsen uddeler midler til projekter, som bedst lever op til de ovenstående opstillede krav for ansøgningen.

Afslutningsvis bør det nævnes, at det kan blive en nødvendighed at justere det ansøgte beløb.

Økonomi

Der er i 2023-2026 afsat 12,8 mio. kr. til at bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet. Der blev ved første opslag ikke ansøgt om det fulde beløb og der er ved denne ansøgningsrunde mulighed for at søge om 3.824.653 kr.

Efter ansøgningsfristen vil Sundhedsstyrelsen gennemgå de modtagne ansøgningerne og efter faglig indstilling herfra, vil midlerne blive fordelt på projekterne.

Hvad kan der søges om støtte til?

Alle midler der ansøges om, skal være relateret til projektet og skal derved ligge ud over de allerede eksisterende udgifter.

Der kan ansøges om midler til følgende:

- Lønudgifter til projektledere og projektmedarbejdere
- Udgifter til relevante fagpersoner
- Udvikling af materiale til projektet, men i et begrænset omfang
- Udgifter til kompetenceudvikling i projektet
- Transport, inkl. ophold efter statens regler
- Revisionsudgifter

Der kan ikke ansøges om midler til følgende:

- Forskningsprojekter eller evaluering
- Aktiviteter og lønninger, som har karakter af almindelig daglig drift, fx husleje og telefon
- Udgifter som afholdes uden for projektperioden

Betingelser for at modtage støtte

Betingelser for at et projekt kan komme i betragtning til støtte, er følgende:

- Projektet understøtter puljens formål
- Der skal være udpeget og anført en projektleder, som har dokumenteret projekterfaring

- Der skal være udpeget og anført en juridisk ansvarlig leder af projektet fra de involverede organisationer
- Der er opsat overordnede mål og succeskriterier for projektet
- Projektets aktiviteter er beskrevet og der skal foreligge en tidsplan, hvor det fremgår, hvilke processer og leverancer der skal være opnået på hvilke tidspunkter.
- Der skal medsendes et detaljeret projektbudget.

Tidsfrister og ansøgningsprocedure

Ved ansøgning SKAL Sundhedsstyrelsens ansøgningskema benyttes (Ansøgningskemaet og vejledning hertil findes på hjemmesiden for puljeopslaget som et link). Ansøgning inkl. budget og projektbeskrivelse skal være sendt til Sundhedsstyrelsen **senest d. 14. november 2023**. Hurtigst muligt herefter, vil alle ansøgere modtage en kvittering for fremsendte ansøgning.

Ansøgningskema 2 må have et omfang på maksimalt fem sider.

Ansøgninger bedes sendes til Sundhedsstyrelsens puljemail syp-puljer@sst.dk, CC: imvs@sst.dk mærket ”**Genopslag: Bedre inddragelse af mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende gennem civilsamfundet- sagsnr. 05-0801-1335**”.

Sundhedsstyrelsen forventer at give tilsagn til de valgte ansøgere **medio december**. Projektstart er **december 2023** og projekt forventes afsluttet **december 2026**.

Aktivitet	Estimeret tidsramme
Sundhedsstyrelsen offentliggør puljeopslag	3. oktober 2023
Ansøgningsfrist for indsendelse af ansøgninger	14. november 2023
Forventet tilsagn-og afslagsbreve sendes til ansøgere	Medio december 2023
Projektstart	December 2023
Projektafslutning	December 2026

Yderligere oplysninger

Sundhedsstyrelsen kan kontaktes i ansøgningsperioden vedrørende spørgsmål til puljen.

Faglige spørgsmål kan rettes til:

Fuldmægtig Ida-Marie Vibjerg Søby

E-mail: imvs@sst.dk

Telefon: 29 40 62 61

Økonomiske spørgsmål kan rettes til:

Chefkonsulent Kasper Dahl

E-mail: kad@SST.DK

Telefon: 51 21 13 69